

NGALAHIA

“Pea na’e fefeka ‘ae loto ‘o Felo, pea na’e ‘ikai te ne tuku ‘ae fānau ‘a ‘Isileli ke ‘alu: ‘o hangē ko e folofola ‘a Sihova kia Mōsese.”

‘Ekisotosi 9:35

‘I he taimi na’e fehanganagai ai ‘a e kakai ‘a e ‘Otuá mo ha taú, na’e fakahinohino‘i kinautolu ‘e he ‘Otuá ke nau ‘uluaki alea‘i ‘a e ngaahi tu‘unga ‘o e melinó. Kapau na’e ‘ikai lava ke fai ha aleapau, pea na’e pau leva ke fai ha ngāue (Teutalonome. 20:10-12).

Ko e anga eni ‘o e feangainga ‘a e ‘Otua mo ‘Isipite. Na’e ‘osi feinga‘i ha fakalelei‘anga fakamelino, ka na’e fakafisi ‘a Thutmose ke tali ia. Na’e hokosia ‘a e taimi ke fai ai ha ngāué.

‘I he tō ‘a e ngaahi mala‘iá, na’e ‘ikai ha ‘otua ‘i he fu‘u lotu lahi ‘o ‘Isipité ‘e lava ke ne malu‘i ‘a ‘Isipite mei he mālohi ‘o e ‘Otua mo‘oni pē ‘e tahá.

Ko e tomu‘a leá:

Ngata mālohi (Ekisotosi 7:8-12)

Ko e loto fefeka (Ekisotosi 7:13)

Ko e ngaahi mala‘ia:

Tolu e tautea vaivai (‘Ekisotosi 7:14-8:19)

Tolu e tautea mamafa (‘Ekisotosi 8:20-9:12)

Tolu e tautea fakaauha (‘Ekisotosi 9:13-10:29)

KO E TOMU'A

NGATA MĀLOHI

"Na'a nau taki taha lī ki lalo 'a 'ene tokotokó pea na'e hoko ia ko ha ngata. Ka na'e folofua 'e he tokotoko 'o 'Ēloné honau ngaahi tokotokó." ('Ēkisotosi 7:12)

Na'e fakahaa'i 'e he 'Otuá ko hono fakatau'atāina'i 'o 'Isilelí ko ha tau na'á ne fai fakafo'ituitui ki he ngaahi 'otua 'o 'Isipité. ('Eke. 12:12 ; Nom. 33:4). 'I hono kalauní, ko ha faka'ilonga 'o hono mālohí, na'e tui ai 'e he feló ha koula faka'ofa'ofa 'okú ne fakafofonga'i 'a e 'otua fefine ko Uadyet .

'I he'ene liliu 'a e tokotoko ke ngata, na'e pole'i hangatonu ai 'e he 'Otua 'a e 'otua fefine ko eni (Ek. 7:10). Te ne malava ke malu'i 'a Felo? Na'e fa'ifa'itaki 'a Sētane ki he maná 'o fakaafou 'i he kau faimaná ('Ekes. 7:11). Ka 'oku 'ikai te ne lava ke fakatupu 'a e mo'uí; ko 'ene fanga ngatá na'e hangē pē ha fanga ngatá. Kaekehe, na'e fakatupu 'e he 'Otua ha ngata mo'ui, 'o ne malava ke keina 'a e ngaahi me'amo'ui ta'emo'ui (Ēkisoto 7:12). Na'e fakahaa'i ai 'e he 'Otuá ko la, 'o 'ikai ko e ngaahi 'otua 'Isipité, 'a e tokotaha 'okú ne ma'u 'a e mālohi mo e mafai fakatu'í .

KO E LOTO KUO FAKAFEFEKA

"Ka na'e fefeka 'a e loto 'o Feló, pea na'e 'ikai te ne fie fanongo kiate kinaua, 'o hangē ko e folofola 'a Sihová" ('Ekesōtosi 7:13)

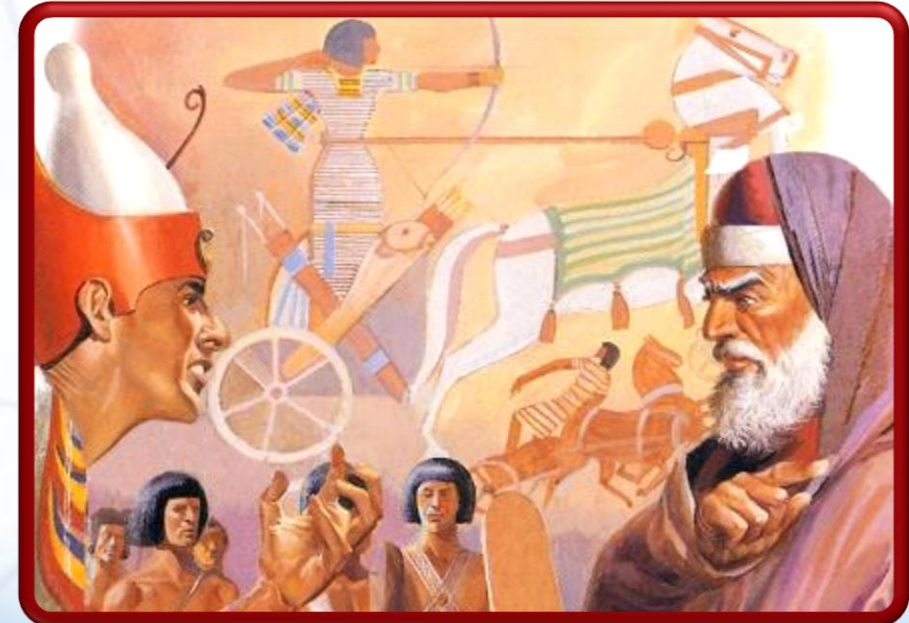
'I he tohi 'Ekisotó, 'oku tu'ó 9 ai 'a e pehē na'e fakafefeka 'e he 'Otuá 'a e loto 'o Feló ('Eki. 4:21; 7:3; 9:12; 10:1; 10:20; 10:27; 11:10; 14:4; 14:8), pea 'oku tu'ó 9 'a e pehē na'e fakafefeka 'e Felo tonu 'a hono lotó ('oku pehē 'e he taha 'e tahá. (Eke. 7:13; 7:14; 7:22; 8:15; 8:19; 8:32; 9:7; 9:34; 9:35) . Ha'i! Ko hai na'a ne fakafefeka 'ae loto 'o Felo?

Hili 'a e 'uluaki mala 'e nimá, 'oku fakahaa'i mahino ai na'e fakafefeka 'e Felo hono lotó. 'A ia, na'a ne fakafisi ke tali lelei 'a e ui 'a e Laumalie Ma'oni'oni ke tukuange 'a 'Isileli ke tau'ataina.

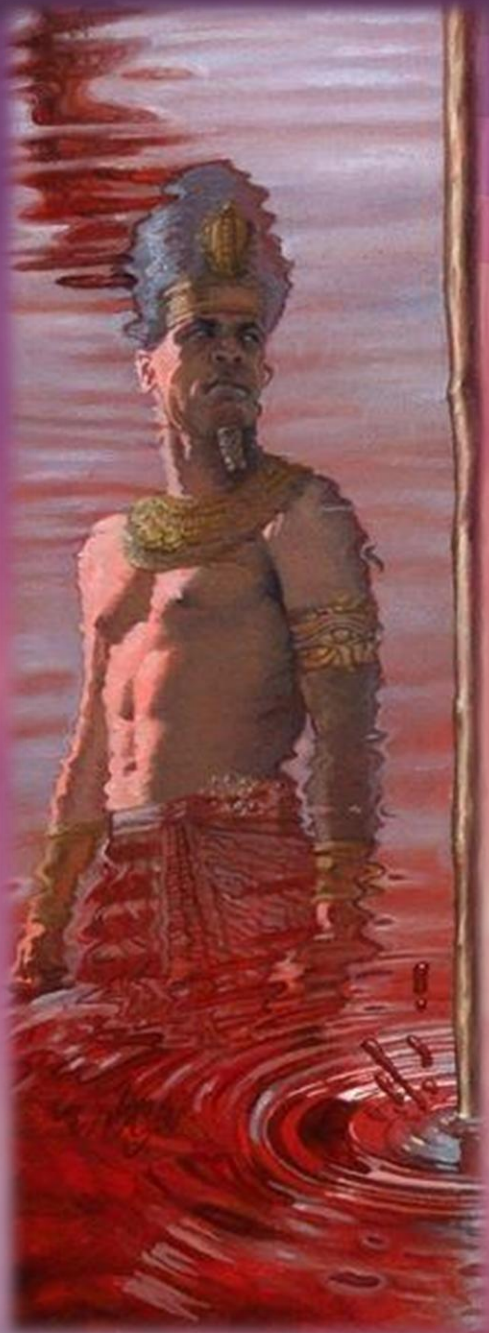

Hili 'a e mala hono ono, 'oku fakafefeka 'e he 'Otua 'a e loto (Ek. 9:12). 'Oku hā ngali na'e laka atu 'a Felo 'i he tu'unga 'o e fakatomalá. Kaekehe, 'i he mala hono fitú, 'oku toe 'oange kiate ia ha faingamālie, ka 'okú ne toe fakafefeka hono lotó ('Ekisoto 9:34-35).

Mei ai, na'e sila'i hono iku'angá. Na'e fakafefeka 'e he 'Otuá 'a e loto 'o Feló koe'uhí he na'á ne fakapapau'i pau ke 'oua na'á ne fakatomala.

‘I hono fakafisinga‘i kotoa pe ‘o e mama, na‘e fakahaa‘i ‘e he ‘Eiki ha malohi lahi ange; neongo ia, na‘e fakautuutu ‘a e loto fefeka ‘a e tu‘i ‘i he faka‘ilonga fo‘ou kotoa pe ‘o e mafimafi mo e naunau ‘o e ‘Otua ‘o e langi, kae ‘oua kuo ‘osi ‘a e fakahaa‘i faka‘osi ‘o e ‘alo‘ofa mei he mahafu tau fakalangi. ‘I he taimi ko ia, na‘e fakafefeka ‘aupito ‘a e tangata ‘i he‘ene fakafisi ke tukulolo. Na‘e fakatupulekina ‘e Felo ‘a e loto fefeka pea utu ai ha natula tatau. Na‘e ‘ikai lava ‘e he ‘Eiki ‘o toe fai ha me‘a ke fakaloto‘i ia, he na‘e fakamalohia ia ‘i he‘ene loto fefeka mo filifilimanako, ‘a ia na‘a ne ta‘ofi ‘a e Laumalie Ma‘oni‘oni mei he‘ene a‘u ki hono loto. Na‘e tukulolo ‘a Felo ki he‘ene ta‘etui mo e loto fefeka.

NGAAHI MALA

ULUAKI MALA: TOTO

“Oku pehē mai ‘e Sihova, ‘i he me‘a ni te ke ‘ilo ko au ko Sihova: vakai, teu tā ‘ae vai ‘aia ‘oku ‘i he vaitafe, ‘aki ‘ae tokotoko ‘oku ‘i hoku nima, pea ‘e liliu ia ko e toto.(Ekisotosi 7:17)

Hapi, ko
e ‘otua ‘o
e Naila .

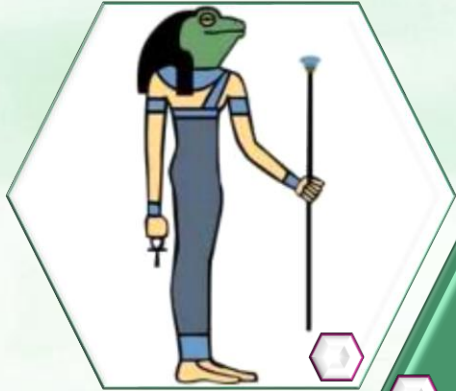
Ekisotosi 7:14-25 .

Ko e Naila, mo hono ngaahi tāfeá, na‘á ne ‘omai ‘a e mo‘uí ki ‘Isipite. Kae ko ai ‘aē ne‘e ina fakatupu te ‘u matapuna ‘o te vai? Na‘e fakatātaa‘i ‘e he kau faimaná ‘a e liliu ‘o e vaí, ka na‘e ‘ikai lava ke nau fakafoki ia .

MALA HONO UA : NGA AHI POTO

“Pea folofola leva ‘a e ‘Eikí kia Mōsese, “Tala kia ‘Ēlone ke mafao atu ho nimá mo ho tokotokó ki he ngaahi vaitafé, mo e ngaahi halanga vai, mo e ngaahi anovaí, pea ‘ai ke ‘alu hake ‘a e fanga potó ki he fonua ko ‘Isipité” (‘Ēkesōtosi 8:5).

Heket, ko e
‘otua ‘o e
fanga poto .

‘Ēkisoto 8:1-15 .

Na’e toe fa’ifa’itaki ‘a e kau
faimaná ki he mahakí, ka na’e
‘ikai ke nau lava ‘o ta’ofi ia.

MALA HONO TOLU : KUTU

Pea na'e folofola 'a Sihova kia Mōsese, "Tala kia 'Elone, Mafao atu ho tokotoko, 'o taa'i 'aki ia 'ae efu 'oe fonua, koe'uhi ke hoko ia ko e fanga kutu 'i he fonua kotoa pē 'o 'Isipite. Ekesotosi 8;16

Geb, ko e
'otua 'o e
māmaní.

Ekisotosi 8:16-19

Ko hono fakatupu 'o e mo'ui mei
he efu 'o e kelekele (Sen. 1:24)?
Na'e 'ikai ke toe 'i ai ha veiveiua ki
he tupu'anga 'o e ngaahi mala:
"Ko e tuhu 'eni 'o e 'Otua"
(Ek . 8:19). Pea na'e faifai pea
fakalongolongo 'a e kau faimaná.

MALA HONO FĀ (MAMAHIA): NGAAHI LANGO

“Pea na’e fai ia ‘e Sihova: pea na’e ha’u ‘ae fuifui lango fakamamahi ki he fale ‘o Felo, mo e ngaahi fale ‘o ‘ene kau tamaio’eiki, pea ki he fonua kotoa pē ‘o ‘Isipite: pea na’e maumau ‘ae fonua ko e me’a ‘i he ngaahi fuifui lango.” (Ekisotosi 8:24)

Uatchit, ko e
‘otua fefine
‘o e ngaahi
vaotaá .

‘Ekisoto 8:20-32.

Ko e ‘uluaki taimi ia na’e malu‘i ai ‘a e kau
‘Isilelí mei he mahakí. Na’e taki atu ai ‘a
Felo ke ne alea‘i, ka na’e iku ‘o ‘ikai ke ne
tauhi ‘a ‘ene ngata‘anga ‘o e aleapaú.

MALA HONO NIMA (MAMAFI): MATE 'A E NGAHI PULU

“‘E ‘omi ‘e he nima ‘o Sihová ha mala fakalilifu ki ho‘omou fanga monumanu ‘i he vaó —ki ho‘omou fanga hōsí, fanga ‘asi mo e fanga kāmeli pea ki ho‘omou fanga pulú, fanga sipí mo e fanga kosí” (‘Ekesōtosi 9:3).

Khnum, ko e
‘otua
fakatupu

‘Ekisoto 9:1-7.

Na‘e lahi ‘a e ngaahi ‘otua na‘e ‘ulu monumanu, ko ia na‘e fakamā‘ulalo‘i ai ‘e he mala ko ení ‘a e tokolahi taha ‘o kinautolú.

MALA HONO ONO (MALOHI): NGAAHI PALA

“Pea na’a na to’o mai ‘ae efuefu ‘oe ngoto‘umu, ‘o na tu’u ‘i he ‘ao ‘o Felo: pea laku hake ia ‘e Mōsese ki langi; pea na’e hoko ia ko e hangatāmaki, pea na’e tupu ‘ae vakafoha ki he tangata mo e manu.” (Ekisotosi 9:10)

Sekhmet, ko
e ‘otua
fefine ‘o e
fakamo‘uí .

Ekisotosi 9: 8-12 .

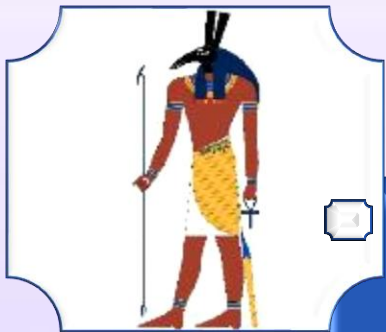
Na’a mo e kau faimana na’e ‘ikai te nau lava ‘o fakamo‘ui kinautolu (Ekisoto 9:11). Na’e ‘ikai ha veiveiua ‘a Felo fekau‘aki mo e tupu‘anga ‘o e ngaahi mala‘iá. Ka kuo ne tu‘utu‘uni ke ne fakafisi ke punou ki he ‘Otua, pea na’e tuku ‘e he ‘Otua ke ne utu ‘a e fua ‘o ‘ene angatu‘u (Ekisoto 9:12).

MALA HONO FITU (FAKA'AUHA): 'UHA MAKA

“Vakai, ko e feitu‘ula‘ā ni ‘apongipongi, Te u pule ke tō ai ‘ae ‘uha maka fakamamahi lahi, na‘e ‘ikai hano tatau ‘i ‘Isipite, talu hono fokotu‘u ‘o ia ‘o a‘u ki heni” (Ekisotosi 9:18)

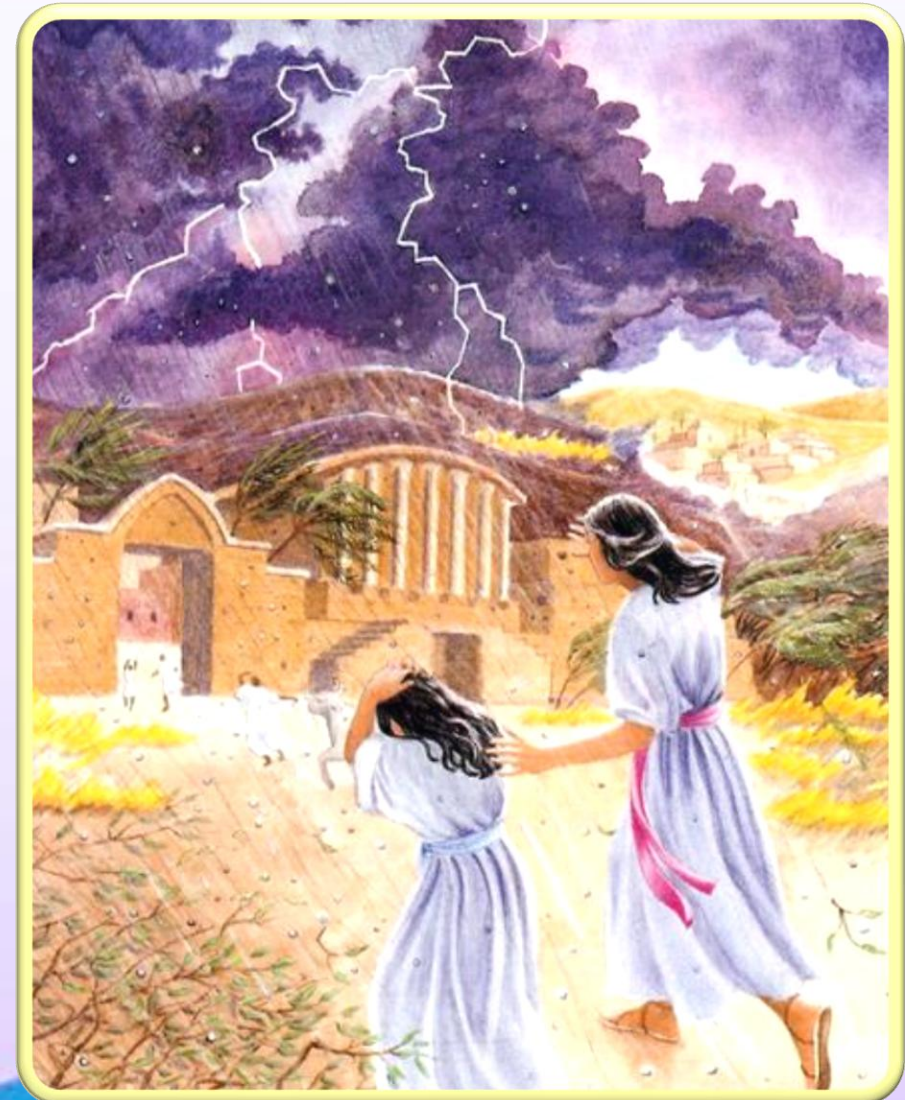
Nati, ko e
'otua fefine
'o e langí .

Seti, ko e
'otua 'o e
ngaahi
matangi .

‘Ekisotosi 9:13-35.

Na‘e ‘ahi‘ahi‘i ai ‘a e tui ‘a e kau ‘Isipité. Ko kinautolu na‘e tui na‘a nau fakahaofi ‘a e mo‘ui ‘a ‘enau kau tamaio‘eiki mo ‘enau fanga monumanu (Ek. 9:20). Na‘e ‘ikai tui ‘a Felo, pea neongo na‘a ne vete ‘ene angahala, ka na‘e ‘ikai fakamātoato ‘ene vete (Ek. 9:27-30).

MALA HONO VALU (FAKA'AUHA): NGA'AHU HE'E

"Pea kapau te ke ta'ofi 'ae tukuange 'o hoku kakai, vakai, te u 'omi 'ae fanga he'e ki ho fonua 'apongipongi:"
(Ekisotosi 10:4)

Nepa, ko e
'otua 'o e
uite

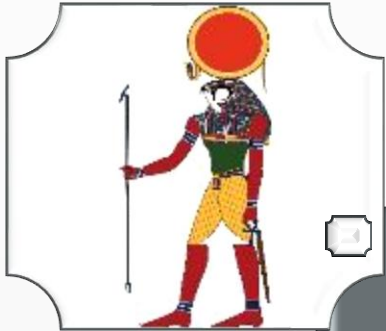
'Ekisoto 10:1-20 .

**:'I he faka'auha 'o 'Isipite, na'e
kole 'a e kau 'Isipite tonu kia
Felo ke tukuange 'a 'Isileli ke
nau 'alu (Ek. 10:7).**

MALA HONO HIVA (FAKA'AUHA): PO'ULI .

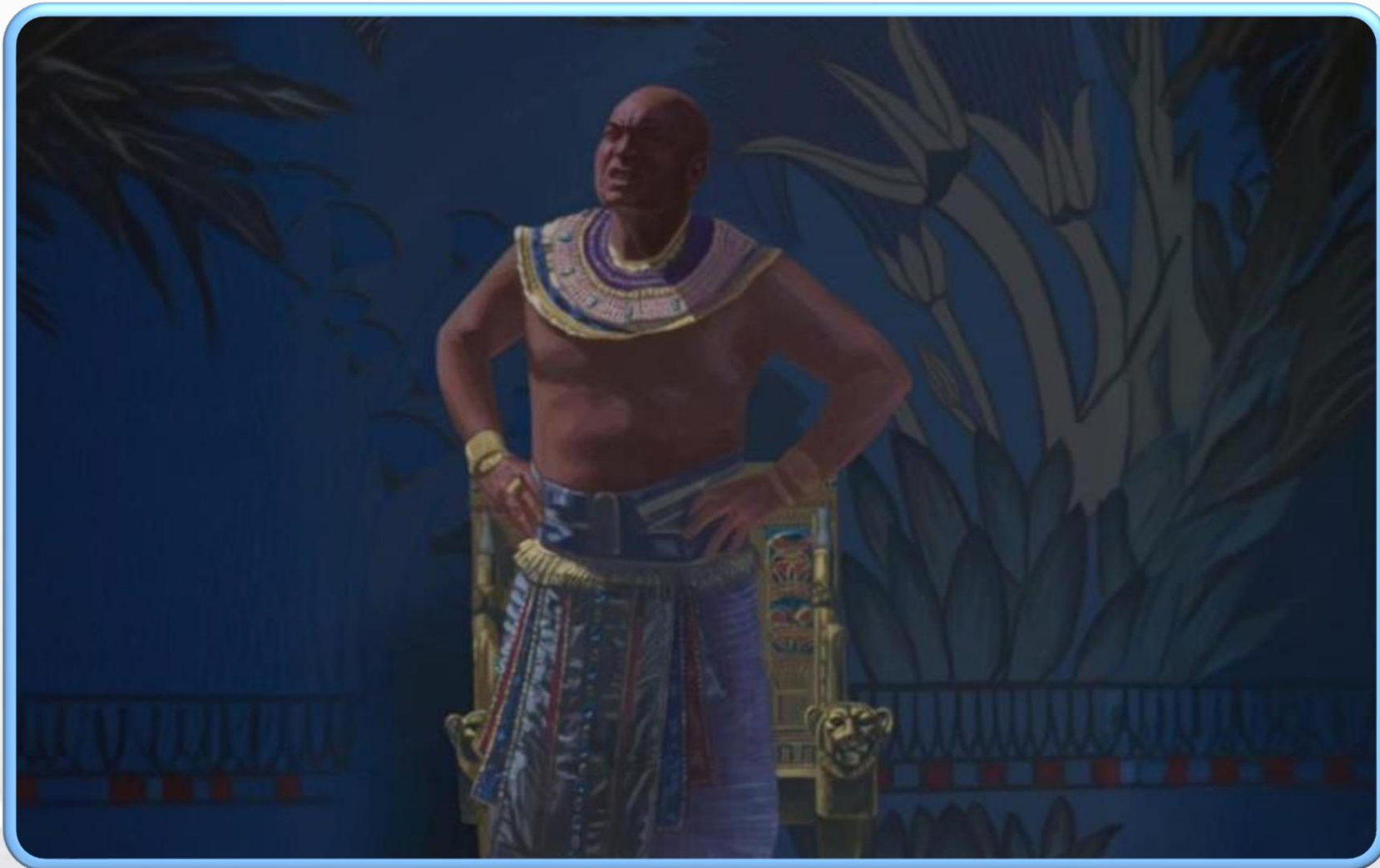
“Pea na’e folofola ‘a Sihova kia Mōsese, “Mafao hake ho nima ki langi, koe‘uhi he hoko ai ‘ae fakapo‘uli ki he fonua kotoa pē ‘o ‘Isipite, ‘io, ‘ae po‘uli matolu.” (Ekisotosi 10:21)

Ra, ko e
‘otua ‘o e
la‘aa

Ekisotosi 10:21-29.

Na’e tu‘u ‘a e mo‘ui ‘i ‘Isipite ‘i ha ‘aho ‘e tolu (Tuku kehe ‘a Koseni). Na’e foaki ‘e he ‘Otuá ha taimi ke fakalaulauloto ai, ‘a ia na’e ‘ikai ke ngāue‘aonga‘aki kakato ‘e Felo.

“Kimu‘a pea fakahoko ‘a e mala takitaha, na‘e pau ke fakamatala‘i ‘e Mōsese hono natulá mo e ngaahi nunu‘á, koe‘uhí ke lava ‘e he tu‘í ‘o fakahaofi ia mei ai kapau te ne loto ki ai. Ko e tautea kotoa pē ‘e fakafisinga‘í ‘e muimui atu ‘i ha tautea ‘e taha ‘oku toe mamafa ange, kae ‘oua kuo fakavaivai‘i hono loto pōlepolé, pea te ne fakamo‘oni‘i ‘a e Tokotaha-Ngaohi ‘o e langí ‘o hangē ko e mo‘oni ‘a e ‘Otua ‘o e kau ‘Isipité. faingamalie ke sio ki he ta'e'aonga 'o e poto 'o honau kau tangata malohi, 'a e vaivai 'o e malohi 'o honau ngaahi 'otua, 'i he taimi 'oku fakafepaki'i ai 'a e kakai 'o 'Isipite 'i he'enu tauhi 'aitoli pea fakalongolongo'i 'enu pōlepole 'i he ngaahi tapuaki 'oku nau ma'u mei honau ngaahi 'otua ta'e'uhinga 'e fakalangilangi'i 'a Hono hingoa 'o'ona, ke His powers at he mighty. na‘e taki atu ke nau tafoki mei he‘enu tauhi ‘aitolí pea fai kiate Ia ‘a e lotu ma‘á.”